

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

21 בדצמבר 2020

870

1' בטבת התשפ"א

עמוד

הצעת חוק לא תעמוד על דם רעך (תיקון) (תגמולים לבני משפחה של אדם שנפטר בעת הצלת חייו הזולת), התשפ"א-2020 86

הצעת חוק לא תעמוד על דם רעך (תיקון) (תגמולים לבני משפחה של אדם שנפטר בעת הצלת חיי הזולת), התשפ"א-2020*

- הוספת סעיף 2א 1. בחוק לא תעמוד על דם רעך, התשנ"ח-1998¹ (להלן - החוק העיקרי), אחרי סעיף 2 יבוא:
- (א) הושיט אדם עזרה לאדם אחר שהיה נמצא לנגד עיניו בסכנה חמורה ומיידית לחייו, לשלמות גופו או לבריאותו עקב אירוע פתאומי, והאדם שהושיט עזרה נפטר עקב כך, יהיו בני משפחתו זכאים לתגמולים ולהטבות בהתאם להוראות שיקבע שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, באישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת.
- (ב) תגמולים כאמור בסעיף זה ישולמו על ידי המוסד לביטוח לאומי, לאחר שאישר כי מתקיימות הוראות סעיף קטן (א).
- (ג) שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים ממונה על ביצועו של סעיף זה, והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו.
2. תקנות ראשונות לפי סעיף 2א(א) לחוק העיקרי כנוסחו בחוק זה יובאו לאישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת בתוך שנה מיום פרסומו של חוק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

הלאומי נקבע כי לעניין הפרק האמור יראו כמתנדב, בין היתר, את מי שהושיט עזרה לזולתו לפי חובתו על פי דין וכן את מי שעשה בהתנדבות, שלא בשכר, פעולה להצלת חייו של הזולת. בסעיף 289 לחוק הביטוח הלאומי נקבע כי מתנדב שנפגע תוך כדי פעולת ההתנדבות ועקב פעולה זו, יחולו עליו ועל התלויים בו, לפי העניין, הוראות פרק ה', שעניינן ביטוח נפגעי עבודה, בשינויים המחוייבים.

בשל הנסיבות המיוחדות של מעשה ההצלה ואובדן החיים בעקבותיו מוצע לקבוע כי בני המשפחה של מי שקיפחו את חייהם תוך הושטת עזרה לאדם אחר הנמצא בסכנה לחייו, יהיו זכאים לזכויות נוספות על הזכויות מכוח פרק י"ג כאמור, וכך יתאפשר למשפחותיהם של גיבורים אלו להתמודד עם האובדן שפקד אותן במפתיע בלי שייקלעו למצוקה כלכלית. היקף הזכויות וסוגן ובני המשפחה שיהיו זכאים להן ייקבעו בתקנות שיביא שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים לאישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות בתוך שנה מפרסומו של החוק.

בחוק לא תעמוד על דם רעך, התשנ"ח-1998, מוטלת חובה על אדם להושיט עזרה לאדם אחר שנמצא לנגד עיניו, עקב אירוע פתאומי, בסכנה חמורה ומיידית לחייו, לשלמות גופו או לבריאותו, כאשר לאלידו להושיט את העזרה בלי להסתכן או לסכן את זולתו.

אנשים שביצעו מעשי גבורה לשם הצלת חייהם או בריאותם של אנשים אחרים וקיפחו את חייהם בשל כך הותירו אחריהם משפחות המתקשות להתמודד עם האובדן בנסיבות האלה, הן נפשית והן כלכלית. למשל, בינואר 2020 מוטי בן שבת, וזכרונו לברכה, קיפח את חייו בעת הצלת אדם ובתה משיטפונות עזים שפקדו את העיר נהריה, וביולי 2020 מיכאל בן זיקרי, וזכרונו לברכה, קיפח את חייו בעת הצלת אישה ואחייניה מטביעה באגם זיקים.

בפרק י"ג לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה-1995 (להלן - חוק הביטוח הלאומי), נקבעה זכאותם של מתנדבים לתגמולים. בסעיף 287 לחוק הביטוח

יוזמים: חברי הכנסת מיכאל מלכיאלי, יעקב מרגי, יוסף טייב, אוריאל בוסו, משה אבוטובל, מיכל שיר סגמן, ניר ברקת, אוסאמה סעדי, עופר כסיף, בועז טופרובסקי, יואב סגלוביץ, עוזי דיין, אופיר כץ, קרן ברק, חוה אתי עטייה, תהלה פרידמן, אוסנת הילה מארק, טלי פלוסקוב, יעקב אשר, הילה שי זואן, אחמד טיבי, ניצן הורוביץ, יוראי להב הרצנו, אילת שקד, מאי גולץ, סעיד אלחרומי, אליהו חסיד

* הצעת חוק מס' 1861/23-פ/1861 (מספר פנימי: 2143400); הועברה לוועדה ביום כ"ג בכסלו התשפ"א (9 בדצמבר 2020).
1 ס"ח התשנ"ח, עמ' 245.